

Приложение № 1

ОБЩИНСКИ ПРОЕКТ ЗА ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРОСТРАНСТВА ЗА ИНТЕНЗИВНА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА В ДВЕ ПИЛОТНИ ОБЩИНСКИ УЧИЛИЩА

Въведение

Общинският Проект за изграждане на пространства за интензивна допълнителна подкрепа е инициатива, която има за цел да подобри образованието и приобщаването на децата със специални потребности. Проектът ще се изпълнява в рамките на учебната 2023/2024 година и ще се приложи в две пилотни училища в Столична община – 23. СУ „Фредерик Жолио Кюри“ и 140. СУ „Иван Богоров“.

Кратко представяне на проекта

Проектът предвижда изграждане в двете училища на *специализирани пространства за обучение*, терапевтична подкрепа и свободни дейности за ученици със специални образователни потребности, които срещат сериозни затруднения с поведението си и приемането на общообразователната среда. Дейностите в *специализираните пространства за обучение* се осъществяват в рамките на допълнителната подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със специални образователни потребности, съгласно Закона за предучилищно и училищно образование. Паралелно на изграждането и оборудването на специализираните пространства за обучение педагогическите и непедagogически специалисти ще преминават подготовка и обучение.

В София се обучават над 4000 деца и ученици със специални образователни потребности, като ежегодно се наблюдава увеличение на случаите на деца и ученици с поведенчески затруднения и опозиционно поведение. Специфичните специални образователни потребности при някои от тях не могат да намерят отговор самостоятелно в класната стая. Това налага търсенето на допълнителни форми за подкрепа, които да повишат възможностите за приобщаващо образование.

1. Цели и задачи на пилотния проект

Общата цел на проекта е да осигури равен достъп на децата със специални образователни потребности до образование и увеличаване на ефективността на приобщаващото образование за деца със затруднения в поведението и адаптация към училищния живот. Специфичната цел е изграждането на специализирани пространства за обучение в 23. СУ „Фредерик Жолио Кюри“ и 140. СУ „Иван Богоров“, които ще повишат възможностите за приобщаване в образователния процес на деца с поведенчески затруднения.

Задачи на проекта:

1. Обособяване и ремонтване на пространства за обучение и провеждане на интензивна допълнителна подкрепа;
2. Оборудване и функциониране на пространствата за интензивна допълнителна подкрепа в две пилотни училища;
3. Подготовка на педагогически и непедагогически специалисти за съвместна работа в специализираните пространства;
4. Обмен на педагогически опит между двете училища и Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – София-град;
5. Усъвършенстване на уменията и компетенциите на учителите и другите специалисти, които работят с деца със специални образователни потребности, като се осигурява допълнително обучение и подкрепа;
6. Увеличаване на социалната интеграция на децата и семействата.

2. Целева група на подкрепата в пространствата за обучение и интензивна допълнителна подкрепа

1. Ученици на допълнителна подкрепа за личностно развитие, за които интервенциите в класната стая в училище не са достатъчни;
2. Ученици, за които в плановете за подкрепа, предприетите до настоящия момент дейности не са напълно ефективни;
3. Ученици, които имат предизвикателства свързани със самообслужване, контрол на емоциите, чести агресивни епизоди и затруднения със сензорната преработка.

Очакваният брой на учениците за 2023/2024 г., които участват в дейности в пространствата е:

1. Около 100 ученици от начален и прогимназиален етап в 23. СУ „Фредерик Жолио Кюри“;
2. Около 90 деца и ученици от предучилищни групи, начален, прогимназиален и гимназиален етап в 140. СУ „Иван Богоров“.

Потребителите на подкрепа в пространството ще бъдат ученици преминали допълнителна оценка от регионалния екип и получили съответното становище.

3. Дейности по проекта

За реализирането на проекта Дирекция "Образование" на Столична община ще инициира сформиране на консултативен съвет, който ще включва представители на заинтересованите страни и които ще участват на доброволен принцип с консултации и мониторинг на дейностите по проекта.

Всяко от пилотните училища се ангажира да осъществи следните дейности:

1. Изработване на инструментариум за оценка на потребностите на учениците със специални образователни потребности в пилотните училища за включване в дейностите в пространствата за интензивна допълнителна подкрепа. Инструментариумът ще бъде изготвен в партньорство с РЦПППО;
2. Провеждане на анкетно-проучване сред учители и родители за интереса към този вид подкрепа и споделяне на потребностите;
3. Координация с регионалния екип за подкрепа на личностното развитие за децата и учениците за изготвяне на допълнителна оценка и издаване на становище за ползване на интензивна допълнителна подкрепа;
4. Изготвяне на идейна концепция за изграждане на пространството съобразно спецификата в съответното училище и въз основа на одобрената функционалност;
5. Идентифициране на подходяща материална база за изграждане на пространствата, изготвяне на проект, дизайн и провеждане на СМР за обособяване на пространството;
6. Оборудване на пространствата;
7. Определяне на специализиран персонал според преценката на директора;
8. Провеждане на обучения на педагогическия и непедагогическия персонал на всяко от училищата в партньорство с РЦПППО и други партньори;
9. Изготвяне на програма на дейностите;
10. Реализация на интензивната допълнителна подкрепа;
11. Събиране на данни и провеждане на периодичен мониторинг на дейността от специално създадения Консултативен съвет;
12. Супервизия на персонала и обмен на педагогически опит;
13. В края на учебната година изготвяне на анализ и отчет за резултатите от интервенцията и извеждане на изводи от прилагането, които да подпомогнат мултиплицирането на практиката.

4. Описание на концепцията за прилагане на подкрепа в пространство за интензивна допълнителна подкрепа

Пространствата за интензивна допълнителна подкрепа дават възможност:

1. За допълнителна подкрепа за личностно развитие;
2. Удобна терапевтична и учебна среда, в която могат да преодоляват специфични затруднения на учениците със специални образователни потребности и затруднения в поведението;
3. За провеждане на индивидуални или групови занимания възрастово диференцирани, съобразно плановете за подкрепа на участниците.

4. Провеждане на терапевтични развитийни, обучителни и неформални дейности за подкрепа за личностното развитие, позволяващи учениците да запазят постоянната връзка със своята група или клас.

Пространствата за интензивна допълнителна подкрепа включват 3 зони, всяка от които има специфичен фокус, но позволява провеждане на комбинирани интервенции и мултифункционална употреба:

1. Зона за занимания и социализация - В работната зона учениците могат да работят върху конкретни задачи, да получават насоки от учител или терапевт, да използват специализирани материали и оборудване. В тази зона следва да има достатъчно пространство за провеждане на индивидуални и групови (в малка група) целеви развитийни занимания с различен характер и с различни средства. Зоната позволява и обособяване на пространство за провеждане на психомоторни дейности с образователен или терапевтичен характер.

2. Зона за релаксация и успокоение – В зоната за релаксация и успокоение са създадени условия за почивка и отделяне от напрежението в останалите, свързани с дейности, помещения. В зоната е предвидено а се обособят условия за отделяне на ученик да бъде сам за определено време, за да може да преработи натрупаното напрежение. , за да може учениците могат да се почувстват по-спокойни и отдалечени от напрежението в класната стая. Тази зона може да включва удобни столове или меки подложки, които да подпомогнат релаксацията и намаляването на стреса.

3. Зона за общуване – Зоната позволява събиране на по-голяма група, провеждане на срещи и неформално общуване, групови занимания и допълващи дейности. В зоната за социални интеракции учениците мога да комуникират с други ученици или терапевти, да участват в групови занимания и да се учат да се адаптират към социалния контекст. Тук могат да бъдат осъществявани и срещи с родители и близки на учениците.

Всяка една от зоните се изгражда при отчитане на спецификите в съответното училище.

Екипът, който ще осъществява допълнителната подкрепа в обособените зони следва да се формира от специалисти в допълнение на вече назначените специалисти в училище.

Подходящи специалисти за екипа са:

- специален педагог (различен от ресурсния учител в училище)
- психолог;
- специалист по психомоторика, ерготерапевт;
- организатор дейности
- помощник на учителя.

Изборът на специалистите се прави при отчитане на спецификите на целевите ученици, които ще ползват подкрепа, а назначаването – според предвидената натовареност.

Организация на дейностите в пространствата за интензивна допълнителна подкрепа:

1. За ползване на пространството се изготвя програма с описание на дейностите, които се провеждат в него и график на тяхното провеждане. Програмата съобразява спецификата на учениците, които са получили допълнителна оценка за ползване на подкрепа в пространството.
2. Организацията на ползване, следва да осигури за всяко дете контролирано ползване и престой в съчетаване с включването му в образователните дейности в общообразователната среда;
3. Ползването на пространството е планирано и свързано с участие в целеви дейности за допълнителна подкрепа с различен, съгласно оценката и плана на всеки участник;
4. Следва да се въведе стандарт за максимален престой на дете или ученик в пространството извън часовете ресурсно подпомагане, които се провеждат отделно.

Етапи на изграждане на пространствата за интензивна допълнителна подкрепа:

1. Анализ на потребностите – Трябва да се оценят потребностите на децата и учениците, които могат да се възползват от пространствата за допълнителна подкрепа в пилотните образователни институции. Това може да се постигне чрез проучвания, анкетиране на учениците и преподавателите и наблюдение;
2. Изготвяне на програма на дейностите в пространствата съобразно идентифицираните потребности и индикативен график;
3. Определяне на пространствата – След анализа на нуждите, трябва да се определят подходящите пространства за интензивна допълнителна подкрепа. Те могат да бъдат изградени в съществуващи класни стаи или може да се обособят специални помещения;
4. Изграждане на пространства – След определянето на пространствата, трябва да се изградят подходящите условия за работа. Това може да включва закупуване на специални мебели и оборудване, разполагане на нужните материали и инструменти;
5. Осигуряване на специализирани педагози, терапевти и асистенти – Тези специалисти трябва да имат подходящо образование и опит в работата с деца с комплексни специални образователни потребности. С високо ниво на приемане и баланс.
6. Обучение на учители и персонала – За да се гарантира ефективното използване на пространствата за интензивна допълнителна подкрепа, учители и персонал трябва да бъдат обучени за тяхната употреба. Това може да включва обучение на учители по конкретни методи за работа с деца със специални потребности, както и обучение на

персонала по основни умения за работа с тези деца, свързани с точни и ясни указания кои деца могат да ползват пространствата;

7. Оценка на ефективността – На всеки три месеца през първата година от създаването на пространствата трябва да се измерва ефективността и влиянието им. След като премине тази година е възможно това да се реализира и на шест месеца.

5. Финансово обезпечаване на проектните дейности

1. Със средства от делегираните бюджети на пилотните училища.

6. Партньори и заинтересовани страни

Партньори в реализацията на проекта са:

РЦПППО, родителите, персонала на пилотните училища, организации в подкрепа на деца със СОП, специалисти и професионални организации с опит в подкрепата в специализирана среда.

7. Оценка на риска

Идентифицирани са 2 потенциални риска при реализацията на пилотния проект:

1. Поради защитеността на пространствата и улесненията, които създават да се стигне до постоянно пребиване на някои ученици в тях и редуциране на контакта им с общообразователната среда. Този риск изисква външен мониторинг чрез РУО – София-град и РЦПППО.

2. Да не се направят нужните усилия за осигуряване на устойчивост на програмата и нейното мултиплициране и в други училища. Този риск ще бъде избегнат със създадения Координационен екип и предвидените дейности по мониторинг и изготвяне на доклад за постиженията и предложение за продължаване на дейността.

8. Мониторинг

1. Ще се извършва на 3 месеца от Координационен съвет, в състава на който ще участват експерт от Регионално управление на образованието – София-град, представител на Агенция за социално подпомагане; три неправителствени организации.

2. Ще се извършва анализ на данните чрез предварително изготвена карта за оценка на напредъка по изпълнение на общинския проект за изграждане на пространства за интензивна допълнителна подкрепа за личностно развитие.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ/

